

Målnummer:	5039-99	Avdelning:	1
Avgörandedatum:	2000-02-01		
Rubrik:	Frågor om rätt till avdrag för kostnader för vissa dataprogram och tidskrifter som enskild person anskaffar för aktieförvaltning i egen regi. Förhandsbesked angående inkomstskatt.		
Lagrum:	<ul style="list-style-type: none">• 3 § 2 mom. första stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt• Punkt 1 första stycket av anvisningarna till 20 § kommunalskattelagen (1928:370)		
Rättsfall:	<ul style="list-style-type: none">• RÅ 1965 ref. 23• RÅ 1966 ref. 21• RÅ 1974 ref. 39• RÅ 1984 1:83• RÅ 1985 1:44		

REFERAT

I en ansökan hos Skatterättsnämnden om förhandsbesked anförde L.W. sammanfattningsvis följande. Han hade sedan lång tid innehaft aktier som förvaltats i depå hos bank men hade nu för avsikt att avsluta denna depå för att i stället bedriva aktieförvaltningen i egen regi. Vid ingången av 1999 innehade han aktier i ett flertal olika bolag till ett marknadsvärde av ca 1,9 milj kr. Under 1998 var antalet affärer få under det att det ekonomiska utbytet av dessa fick sägas ha varit mycket gott. Omsättningen (bruttoförsäljningsbeloppet) på under 1998 företagna aktieaffärer uppgick till 585 418 kr och medförde en skattepliktig nettovinst på drygt 300 000 kr. Summa utdelningar uppgick till 53 863 kr. Den skattemässigt avdragsgilla depåavgiften var 8 794 kr. Även om det var svårt att göra några säkra prognoser kunde arten och omfattningen av framtida värdepappersaffärer förväntas vara åtminstone densamma som under 1998. Målet för förvaltningsverksamheten skulle alltjämt vara att på lång sikt erhålla största möjliga avkastning. Skatterättsnämnden ägde därför vid sin bedömning av avdragsfrågorna utgå från att antalet framtida köp och försäljningar årligen skulle komma att uppgå till 10-20 st och att varje affär innefattade en omsättning om 50 000-100 000 kr. Nämnden ägde vidare utgå från att affärerna inte skulle komma att ha sådan omfattning att verksamheten var att hänföra till näringsverksamhet. - Enligt L.W:s bedömning saknades i gällande lagstiftning och i Regeringsrättens hittillsvarande praxis stöd för att vid bedömningen av avdragsrätten för omkostnader i förvärvskällan kapital tillmäta antalet aktietransaktioner och omfattningen av dessa någon självständig betydelse. Detsamma gällde frågorna om vinstsyfte och regelbundenhet. Dessa kriterier hade däremot varit, och var fortfarande, av vikt då fråga var om att avgöra huruvida bedriven verksamhet var att hänföra till rörelse/näringsverksamhet eller ej. Utgångspunkten för bedömningen av frågan om avdragsrätt för omkostnader som sammanhängde med aktieförvaltning skulle vara endast det samband som förelåg mellan de förväntade intäkterna och de kostnader som den skattskyldige haft för förvärvandet av dessa intäkter. Om kostnaderna kunde förväntas vara till nytta vid fattandet av sådana beslut som syftade till att ge större avkastning på aktieinnehavet borde de vara löpande avdragsgilla. Häri låg också att antalet köp och försäljningar var ovidkommande för rättsfrågan. Härtill kom att avdrag enligt fast praxis medgavs för förvaltningsarvode, depåavgift, till banks notariatavdelning. Om han själv skaffade sig tillgång till samma beslutsunderlag (analysprogram, facktidskrifter etc.) för den tekniska analysen som banken hade vid sin

rådgivning borde den enda logiska slutsatsen av utgången i rättsfallet RÅ 1974 ref. 39 vara att avdrag för med aktieförvaltningen förknippade kostnader fick ske även om de uppkom hos honom privat och inte hos banken. - Inför övergången till aktieförvaltning i egen regi ville L.W. få besked om avdragsrätten för kostnader för planerade anskaffningar av vissa dataprogram och tidningsprenumerationer. Han hemställde därför att få följande frågor besvarade genom förhandsbesked: Ägde han såsom för förvaltningskostnad under inkomstslaget kapital erhålla avdrag för kostnaderna för anskaffning av 1. Tekniskt analysprogram "SuperCharts"? - 2. Portföljprogram "VP 99"? - 3. Tidningen "Börsinsikt"? - 4 a. Tidningen "Aktiespararen" om han ej var medlem i Sveriges Aktiesparares Riksförbund? - 4 b. Tidningen "Aktiespararen" om han var medlem i Sveriges Aktiesparares Riksförbund? - 5. Endera av tidningarna "Affärsvärlden" och "Veckans Affärer"?

Skatterättsnämnden (1999-06-21, Ersson, ordförande, Johansson,

Silfverberg, Svensson, Tollerz, Virin) yttrade: Förhandsbesked. - Frågorna 1-3 och 4 a - L.W. har rätt att i inkomstslaget kapital göra omedelbart avdrag för de med ansöknings avsedda utgifterna. - Fråga 4 b - Om L.W. i egenskap av medlem i Sveriges Aktiesparares

Riksförbund erhåller tidningen "Aktiespararen" är utgiften för tidningen inte avdragsgill oavsett om utgiften debiteras särskilt på medlemsavierna. - Fråga 5 - L.W. har inte rätt till avdrag för utgifterna för tidningen Affärsvärlden eller Veckans Affärer. - Motivering. - Frågorna 1-4 a - Med hänsyn till omfattningen av L.W:s köp och försäljningar och omständigheterna i övrigt måste anskaffningen/uppdateringen av det tekniska analysprogrammet "SuperCharts", portföljprogrammet "VP 99", tidningen "Börsinsikt" och tidningen "Aktiespararen" betraktas som

ett led i förvaltningen av hans förmögenhet. De utgifter som sammanhänger härmed får anses utgöra sådana förvaltningskostnader

som är avdragsgilla enligt 3 § 2 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, SIL. - Fråga 4 b - Enligt punkt 1 av anvisningarna till 20 § kommunalskattelagen (1928:370), KL, räknas utgiften för L.W:s medlemskap i Sveriges Aktiesparares Riksförbund, inklusive tidningen "Aktiespararen", som en inte avdragsgill personlig levnadskostnad. Den omständigheten att utgiften för tidningen kan komma att särdebiteras på medlemsavin medför ingen annan bedömning (jfr RÅ 1966 ref. 21). - Fråga 5 - Tidningarna "Affärsvärlden" och "Veckans Affärer" har,

som också framgår av ansöknings, sådant allmänt innehåll att de läses även av andra personer än de som investerar i aktier och andra värdepapper. Med hänsyn härtill kan anskaffningen av dessa tidningar, även om de innehåller information som kan vara av intresse för L.W. egenskap av förvaltare av sin aktieportfölj, inte anses ha det direkta samband med hans förvaltning som bör krävas för att utgifterna för tidningarna skall vara avdragsgilla som förvaltningskostnader enligt 3 § 2 mom. SIL.

Ledamoten Wingren var skiljaktig och anförde: Det kan i och för sig vara av ett visst intresse för L.W. att före beslut om köp och försäljningar av aktier ha tillgång till dataprogram och vissa ekonomiska tidskrifter. Utgifterna för dessa kan emellertid inte anses vara av sådant slag och ha ett sådant direkt samband med eventuella intäkter i form av utdelningar och realisationsvinster, som han skall redovisa i inkomstslaget kapital, att de kan hänföras till omkostnader för dessa intäkters förvärvande. De är därför inte avdragsgilla. - Jag anser att förhandsbeskedet hade bort meddelas med utgångspunkt häri.

L.W. yrkade att Regeringsrätten skulle ändra förhandsbeskedet

såvitt avsåg svaren på frågorna 4 b och 5 och förklara att han ägde rätt till avdrag för kostnaden för prenumeration på Tidningen Aktiespararen även om

han var medlem i Sveriges Aktiesparares Riksförbund, samt för kostnaden för prenumeration på endera av tidningarna Affärsvärlden och

Veckans Affärer. Till stöd för sin talan anförde han bl.a. följande. Av rättsfallet RÅ 1966 ref. 21 framgick inte annat än att avdrag för ifrågavarande prenumerationskostnad skulle ha medgivits om denna redovisats separat och inte erlagts av föreningen för medlemmarnas räkning. Om den separat redovisade kostnaden i sin helhet avsåg prenumeration på tidningen Aktiespararen - vilket Regeringsrätten äger utgå ifrån - borde denna kostnad i enlighet med svaret på fråga 4 a anses avdragsgill såsom förvaltningskostnad i inkomstslaget kapital. Han kunde inte bedriva den i ansökningen beskrivna verksamheten utan tillgång till de avsedda facktidskrifterna. Som han framhållit i samband med fråga 5 skulle han inte teckna så kostsamma prenumerationer som det här gällde, om han inte av erfarenhet bedömde det som nödvändigt att ha tillgång till den information som gavs i tidskrifterna Affärsvärlden och Veckans Affärer.

Riksskatteverket yrkade att Regeringsrätten skulle fastställa

Skatterättsnämndens förhandsbesked. I anslutning till fråga 4 anförde verket bl.a. följande. Enbart en uppdelning av en medlemsavgift i två delar, av vilka den ena anges utgöra eller motsvara en prenumerationskostnad för en tidskrift, borde inte utan vidare leda till att någon del av det sammanlagda beloppet undgick avdragsförbudet i punkt 1 första stycket av anvisningarna till 20 § KL. För avdragsrätt borde fordras att det står medlemmen fritt att avstå från prenumerationen och den därmed sammanhängande avgiften.

Regeringsrätten (2000-02-01, Björne, Holstad, Rundqvist, Hulgaard,

Wennerström) yttrade: Skälen för Regeringsrättens avgörande. L.W. har i ansökningen anført att en utgångspunkt för förhandsbeskedet skall vara att han inte skulle göra någon av de anskaffningar som ansökan avser om han inte funnit dem nödvändiga för att bedriva aktieförvaltning i egen regi. Förutsättningarna för ett förhandsbesked måste emellertid vara sådana att det är möjligt att vid en taxering där förhandsbeskedet åberopas pröva om de överensstämmer med de faktiska förhållandena. Vad L.W. sålunda anført kan därför inte godtas som en förutsättning för förhandsbeskedet utan endast som ett argument till stöd för hans uppfattning i avdragsfrågan.

Regeringsrätten gör samma bedömning som Skatterättsnämnden.

Sedan förhandsbeskedet meddelades har KL och SIL ersatts av inkomstskattelagen (1999:1229), som har trätt i kraft den 1 januari 2000 och skall tillämpas första gången vid 2002 års taxering. Det saknas emellertid anledning att begränsa giltighetstiden för förhandsbeskedet på grund av författningsändringarna, eftersom dessa inte påverkar svaren på de frågor som förhandsbeskedet avser.

Regeringsrättens avgörande. Regeringsrätten fastställer Skatterättsnämndens förhandsbesked.

Föredraget 2000-01-11, föredragande Lundgren, målnummer 5039-1999

Sökord: Inkomst av kapital; Förhandsbesked

Litteratur: SOU 1984:21, s. 150; prop. 1989/90:110, s. 404; K.G.A. Sandström, Om förmögenhetsskatt samt beskattning av inkomst av kapital, s. 384-390; Tivéus, Skatt på kapital, 7:e uppl. 1998, s. 19; Lodin m.fl., Inkomstskatt, 7:e uppl. 1999, s. 145-147; GRS Skattehandbok, 1990 års skattereform, s. 20:19-20 KL och 3:32-33 Si.
